

ДЕРЖЛІСАГЕНТСТВО
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ГОСПОДАРСЬКЕ
ПІДПРИЄМСТВО «ЛІСИ УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор філії «Карпатський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»
(посада керівника філії)

(підпис) Ігор СЕБАН
(власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

« 11 » _____ 2025⁷ р.

ПЛАН ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА
(ПЛАН ЛІСОУПРАВЛІННЯ)

Свалявського надлісництва філії «Карпатський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»
на 2025 рік

Свалява- 2025

ЗМІСТ

1. Загальна інформація про Надлісництво	3
2. Цілі ведення господарства	4
3. Характеристика лісових ресурсів	5
4. Екологічні цінності	7
5. Природоохоронні заходи	12
6. План господарських заходів	13
7. Моніторинг лісів	16
8. Соціальні аспекти	19

Основні вимоги сьогодення - це ефективне господарювання, необхідність забезпечення сталого розвитку лісового господарства шляхом підвищення ефективності управління, багатоцільового використання лісових ресурсів, корисних властивостей лісу, соціальних гарантій працюючих та місцевого населення.

План лісоуправління (заходів) по веденню лісового господарства передбачає висвітлення довгострокових цілей ведення лісового господарства, основа із яких - невиснажливе лісове господарювання із врахуванням соціальних, економічних та екологічних наслідків, тобто створення умов для розвитку діяльності надлісництва в рамках чинного законодавства.

Стратегічне планування проводиться під час складання 10-річних планів організації та розвитку лісового господарства лісовпорядною організацією ВО «Укрдержліспроект», а оперативне планування відбувається в рамках підготовки щорічних планів діяльності на основі 10-річного плану. Під час планування здійснюється: визначення та затвердження щорічної розрахункової лісосіки (максимально можливого обсягу заготівлі деревини в порядку рубок головного користування відповідно до принципів безперервного і постійного лісокористування).

1. Загальна інформація про Надлісництво

Свалявське надлісництво розташоване в Закарпатській області на території Мукачівського та Хустського району. *Поштова адреса: вул. Шевченка, 59; м. Свалява, Мукачівський район, Закарпатська область; 89300, електронна адреса: svalyavske.lg@e-forest.gov.ua*

Відповідно до наказу Державного агентства лісових ресурсів України від 21.02.2021 року № 676 "Про припинення Державного підприємства "Воловецьке лісове господарство" Воловецький лісгосп приєднано до Державного підприємства "Свалявське лісове господарство".

Організаційна структура підприємства (надлісництва):

№ п/п	Найменування лісництв	Площа, га
1.	Плосківське	7372,0
2.	Полянське	11093,3
3.	Свалявське	9977,7
4.	Дусинське	7665,0
5.	Березниківське	9681,0
6.	Нижньоворітське	8938,5
7.	Нижньоволовецьке	5398,3
8.	Верхньоволовецьке	7870,4
9.	Пашківецьке	11478,2
Загальна площа надлісництва		79474,4 га

Під час безперервного лісовпорядкування здійснювався контроль за якістю виконання лісогосподарських заходів і лісокористування, визначались місця їх проведення. За результатами безперервного лісовпорядкування надавались комплекти обліково-звітної документації. Проводився аналіз виконання проєкту організації та розвитку лісового господарства, а його результати доводилися на всі рівні господарського управління.

З 2010 року безперервне лісовпорядкування перейшло на нову організацію робіт – передавання функцій польового збору інформації лісогосподарському підприємству.

Організація території лісового фонду

Загальна площа земель лісового фонду станом на 01.01.2025 року	Площа земель, які вилучені у звітному періоді	Загальна площа земель лісового фонду станом на 01.01.2025	в т.ч. площа земель на яку є державні акти	Кількість	
				лісництв	Майстерських ділень
79474,4	-	79474,4	65967,4	9	100

Лісовпорядкування проводиться за методом класів віку, який полягає в утворенні госпчастин, господарств, господарських секцій, які складаються з сукупності однорідних за складом і продуктивністю деревостанів, об'єднаних одним віком і способом рубки лісу. Первинною обліковою одиницею є таксаційний виділ, а первинною розрахунковою одиницею - господарська секція. Усі розрахунки здійснені на основі підсумків розподілу площ і запасів насаджень господарських секцій за класами віку.

Природно-кліматичні умови

Згідно лісорослинного районування територія надлісництва відноситься до лісогосподарської області – Українські Карпати, лісогосподарського округу – Гірськокарпатський (14), лісогосподарського району – Стрийсько-Міжгірської верховини з буково-смерековими, ялициво-смереково-буковими лісами (37) та Полонинських Карпат з буковими і ялициво-буковими лісами (38).

Клімат помірно-континентальний з короткою помірною зимою, довгим теплим літом, з достатньою кількістю опадів.

Із кліматичних факторів, що негативно впливають на ріст і розвиток лісових насаджень є пізні весняні і ранні осінні заморозки.

Територія надлісництва за характером рельєфу є гірською.

2. Цілі ведення лісового господарства

Основні цілі і задачі ведення лісового господарства наступні:

- прозоре використання, лісових ресурсів у відповідності до їх цільового призначення;

- використання лісових ресурсів повинно базуватись на принципах невиснажливості та безперервності і проводитись в обсягах, які не перевищують щорічного приросту деревини;
- ефективне використання лісових ресурсів на ринкових засадах;
- удосконалення економічно-фінансового стану надлісництва;
- забезпечення прибутковості ведення лісового господарства;
- нарощування ресурсного і екологічного потенціалу лісу;
- розроблення системи заходів щодо розширеного відтворення лісових ресурсів з орієнтацією на багатоцільове використання лісів;
- вирішення лісівничо-екологічних проблем в зоні діяльності надлісництва;
- оптимізація структури надлісництва, збільшення лісистості території до науково обґрунтованого оптимального рівня;
- розробка та проведення комплексу заходів щодо охорони та захисту лісових ресурсів, які би унеможливили або сприяли зменшенню фактів незаконного вирубування деревини;
- розширення природно-заповідного фонду для збереження типових та унікальних природних комплексів та об'єктів рослинного і тваринного світу;
- здійснення системи заходів щодо сприяння розвитку підприємницької діяльності підприємницьких структур;
- впровадження сучасних організаційних форм господарювання, сприяння покращенню економічних показників діяльності надлісництва;
- зростання зайнятості, посилення соціальної захищеності та збільшення добробуту працівників надлісництва;
- сприяння вирішенню соціальних, екологічних і економічних проблем місцевих громад;
- забезпечення широкого висвітлення лісогосподарських заходів у засобах масової інформації, співпраця з науковими, екологічними та громадськими організаціями у формування лісової політики.

3. Характеристика лісових ресурсів

Поділ лісів на категорії

Категорії лісів	Площа за даними лісовпорядкування	
	га	%
Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення – разом	7584,7	9,5
втому числі:		
Заповідні лісові урочища	1457,8	1,8
Пам'ятки природи	1728,9	2,2
Заказники	4375,7	5,5
Ліси наукового призначення, включаючи генетичні резервати	22,3	
Рекреаційно-оздоровчі ліси - разом	13595,2	17,1
втому числі:		
Ліси у межах населених пунктів	12,7	
Ліси 1 і 2 зон округів санітарної охорони лікувально-оздоровчих територій	4375,5	5,5
Лісопаркова частина лісів зелених зон	4262,2	5,4

Лісогосподарська частина лісів зелених зон	2441,5	3,1
Рекреаційно-оздоровчі ліси, поза межами зелених зон	2503,3	3,1
Захисні ліси – разом	15450,2	19,4
в тому числі:		
Ліси протиерозійні	6671,8	8,3
Ліси уздовж смуг відведення залізниць	1185,1	1,5
Ліси уздовж смуг відведення автомобільних доріг	273,0	0,3
Ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та ін.	5611,0	7,1
Інші захисні ліси	1709,3	2,2
Експлуатаційні ліси	42844,3	54,0
Всього по лісгоспу:	79474,4	100

Господарські частини, господарства та господарські секції

Виходячи з приведеного у відповідність до Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок (2007) поділу лісів державного підприємства на категорії, їх функціонального значення, встановленого в них режиму ведення лісового господарства і лісокористування на наступний ревізійний період, утворені такі господарські частини:

Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення:

- ліси природоохоронного призначення з особливим режимом користування на рівнині;
- ліси природоохоронного призначення з обмеженим режимом користування на рівнині.

Рекреаційно-оздоровчі ліси:

- рекреаційно-оздоровчі ліси з особливим режимом користування на рівнині;
- рекреаційно-оздоровчі ліси з обмеженим режимом користування на рівнині;

Захисні ліси:

- захисні ліси з обмеженим режимом користування на рівнині.

Експлуатаційні ліси:

- експлуатаційні ліси на рівнині.

До лісів природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення з обмеженим режимом користування віднесені: заказники.

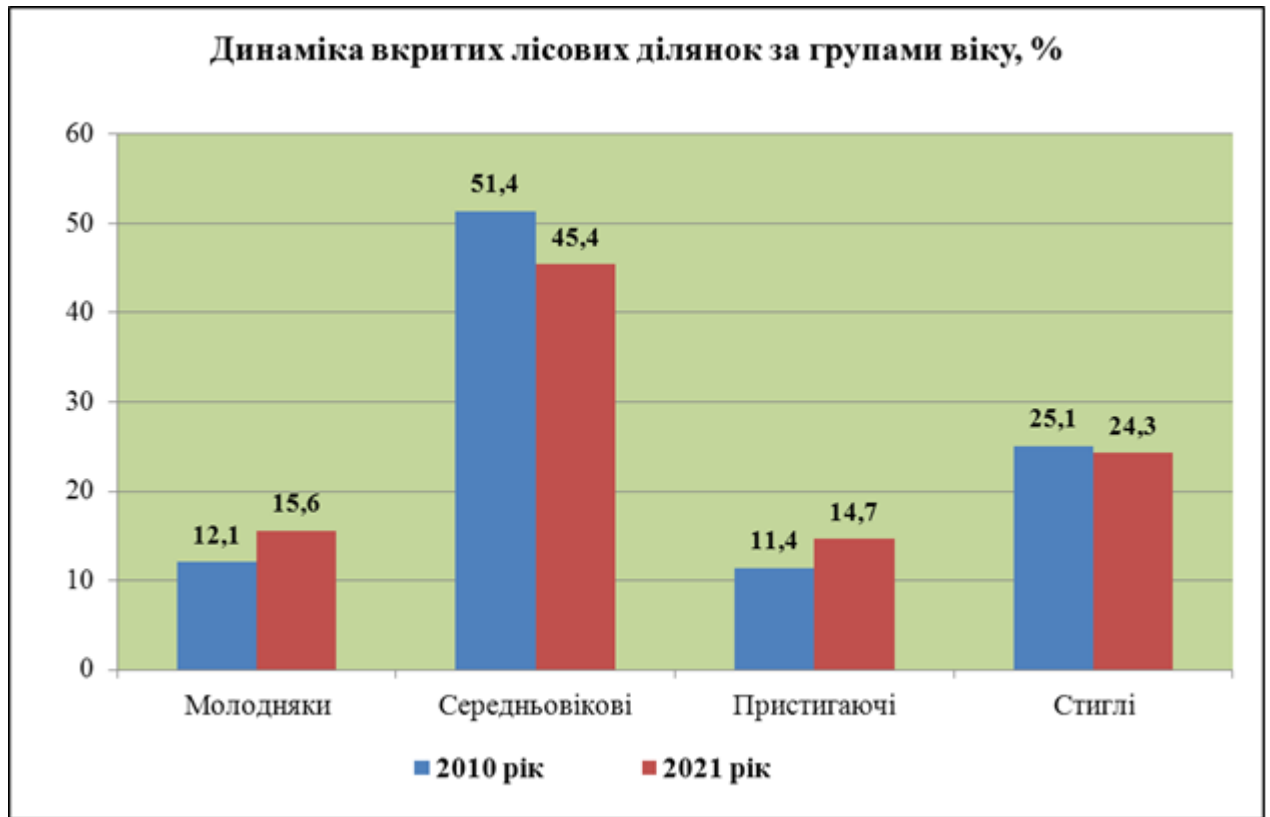
До лісів природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення з особливим режимом користування віднесені: пам'ятки природи, ліси, що мають наукове або історичне значення, включаючи генетичні резервати.

До рекреаційно-оздоровчих лісів з особливим режимом користування віднесені: ліси в межах міст, селищ та населених пунктів, ліси 1 та 2 зон округів санітарної охорони лікувально-оздоровчих територій і курортів, рекреаційно-оздоровчі ліси поза межами лісів зелених зон.

До рекреаційно-оздоровчих лісів з обмеженим режимом користування віднесена лісогосподарська частина лісів зеленої зони.

До захисних лісів з обмеженим режимом користування віднесені: лісові ділянки (смуги лісів), які прилягають до смуг відведення залізниць, автомобільних доріг державного значення, лісові ділянки (смуги лісів) уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів.

Динаміка вкритих лісових ділянок за групами віку

4. Екологічні цінності

Лісові ділянки перспективні щодо виявлення і збереження видів флори та рослинних угруповань (об'єкти ПЗФ, ділянки, де планується проведення лісогосподарських робіт, пристигаючі, стиглі і перестійні насадження, екотонні ділянки та узлісся, вітровальні і буреломні ділянки, невеликі вирубки, галявини, рідколісся, приурочені горбистого рельєфу, схилів, а також сусідство лук, лісових культур, боліт та водойм тощо) необхідно попередньо визначати шляхом аналізу великомасштабних карт, планів лісонасаджень та опитування місцевих краєзнавців, вчителів, працівників лісового господарства. На основі аналізу цих даних на території лісових кварталів необхідно закласти рекогносцирувальні маршрути довжиною 3-5 км, які слід прокладати вздовж лінійних елементів ландшафту: кварталних просік, лісових доріг, стежок, узлісь з радіальним обстеженням навколишніх ділянок.

Під час моніторингових обстежень слід застосовувати такі методики досліджень: маршрутні і точкові обліки видів флори та рослинних угруповань; облік їх чисельності на основі щорічних матеріалів по зміні стану лісового фонду, зібраних державною лісовпорядною організацією, матеріалами польових обстежень збір інформації про факти реєстрацій рідкісних видів рослин на території господарства від працівників лісової охорони.

Особливу увагу слід приділяти територіям існуючих і проєктованих об'єктів ПЗФ, ділянок зі стиглими і перестійними насадженнями, екотонним і заболоченим ділянкам.

Для ефективного виявлення рідкісних представників видів груп флори необхідно проводити обстеження ділянок у різні сезони року під час вегетаційного періоду.

Під час проведення моніторингових ботанічних досліджень слід застосовувати найефективніші методики виявлення рідкісних видів флори та рослинних угруповань. Це підвищить ефективність проведення блоку спеціальних ботанічних досліджень на ділянках ОЦЗЛ.

Список червонокнижних видів рослин визначених на території Свалявського надлісництва

№ п/ п	Назва виду	Місцезнаходження (лісництво)	2013р/ площа,га	2014р/ площа,га	2015р/ площа,га	2016р/ площа,га	2017р/ площа,га	2018р/ площа,га	2019р/ площа,га	2020р/ площа,га	2021р/ площа,га	2022р/ площа,га	2023р/ площа,га	2024р/ площа,га
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Підсніжник, звичайний, білосніжний	Свалявське, Плосківське Ганьковицьке Дусинське Полянське Березниківське	1,33	1,9	1,58	2,41	2,75	3,18	0,99	2,58	5,16	4,39	4,4	25,7
2	Білоцвіт весняний	Свалявське, Ганьковицьке Березниківське Плосківське Полянське Підполозянське В.воловецьке	0,13	0,15	1,64	1,55	2,41	3,11	2,78	3,45	3,70 2	5,38	3,85	32,0 3
3	Шафран Гейфеля	Свалявське Ганьковицьке Дусинське Плосківське Полянське Н.Воловецьке	0,44	1,58	1,2	2,30 4	6,83 5	2,52	3,11	2,39	2,80 5	6,0	3,7	18,8
4	Дзвоники карпатські	Свалявське Ганьковицьке Полянське Пашківцецьке	0,06 5	0,12	0,112	2,10	2,13	1,27	0,26	0,09 3	-	-	1,1	8,8
5	Білоцвіт літній	Ганьковицьке Березниківське	0,2	0,2	0,2	-	0,3	0,3	-	-	0,15	0,15	0,15	0,00 5
6	Каролічка пізня	Ганьковицьке	0,2	0,2	0,15	3,0	2,9	-	-	1,2	-	-	-	-
7	Шафран весняний	Березниківське	0,03	0,05	0,05	-	0,15	0,15	-	0,1	0,05	0,15	0,15	0,15
8	Фіалка відхилена	Березниківське	-	0,01	0,01	-	-	-	-	-	-	-	-	-

9	Відкасник осотоподібний	Плосківське	3,0	5,0	4,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Арніка	Плосківське Пашківцецьке	5,0	5,5	5,2	5,51	3,2	6,3	4,2	2,7	4,2	-	5,3	17,2
11	Еритроній собачий	Плосківське Дусинське Березниківське	0,01	0,01	0,01	0,01	0,06	0,07	0,08	0,06	0,06	0,06	0,08	0,08
12	Любка дволиста	Полянське Боржавське (Березниківське)	-	-	-	1,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	-	0,2	-
13	Цибуля ведмежа	Плосківське Полянське Підполозьянське Пашківцецьке	-	-	-	3,02	0,02	0,02	-	0,02	0,02	0,28	9,5	12,8
14	Дзвоники Кладни	Боржавське	-	-	-	2,0	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Квітохвіст к Арчера	Боржавське (Березниківське) Ганьковицьке Свалявське	-	-	-	0,03	0,00 4	-	0,04	0,05	-	0,02(2 плю тіла)	-	10,0
16	Билинець найзапашніший	Боржавське	-	-	-	0,5	-	-	-	0,05	-	-	-	-
17	Будяк пагорбовий	Боржавське (Березниківське)	-	-	-	0,5	0,55	0,03	0,02 5	0,03	-	-	-	-
18	Булатка довголиста	Плосківське Боржавське (Березниківське)	-	-	-	-	0,00 2	0,01	0,01	-	-	-	-	-
19	Плаун баранцевий	Пашківцецьке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,6	0,4
20	Бузок угорський	Пашківцецьке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,0	6,0	-
21	Тис ягідний	Пашківцецьке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,0	2,0	-
22	Волюшка карпатська	Пашківцецьке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,7
23	Зозульки травневі	Пашківцецьке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2
24	Вудсія альпійська	Пашківцецьке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21,9
25	Плаунок швейцарський	Пашківцецьке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,7

**Список червонокнижних видів тварин визначених на території
Свалявського надлісництва**

№ п/ п	Назва виду	Місцезнаходження (лісництво)	2014р/ Кількість особин	2015р/ Кількість особин	2016р/ Кількість особин	2017р/ Кількість особин	2018р/ Кількість особин	2019р/ Кількість особин	2020р/ Кількість особин	2021р/ Кількість особин	2022р/ Кількість особин	2023р/ Кількість особин	2024р/ Кількість особин
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Борсук(нора бурсука)	Свалявське, Плосківське Березниківське Ганьковицьке Дусинське В.Воловецьке	7	7	15	13	9(2 нор)	6(4 нор)	12	7- 10(4 нор)	10(н ор)	6(2 нор)	19(4 нор)
2	Горностай	Свалявське, Дусинське	-	-	2	2	3	2	2	-	-	-	-
3	Видра	Березниківське Полянське Ганьковицьке Дусинське	3	3	2	3	0	2	5-6	2	2	9	5
4	Рись звичайна	Плосківське Ганьковицьке Свалявське, Березниківське Полянське В.Воловецьке	5	3	9	4	5	3	6	3	2	4	9
5	Саламандра	Плосківське Ганьковицьке Дусинське Березниківське Полянське Свалявське, Боржавське В.Воловецьке Пашківцецьке Н.Воловецьке	45	6	64	75	181	230	250	118	121	108	227
6	Мідянка	Свалявське, Дусинське Березниківське Ганьковицьке	-	-	5	10	9	16	22- 27	2	4	5	8
7	Полоз	Ганьковицьке Дусинське Полянське Березниківське Свалявське,	20	6	27	25	31	34	26	56	-	13	47
8	Тхір	Березниківське Свалявське, Боржавське Дусинське	1	-	5	27	27	28	24	-	-	25	31
9	Жук-олень(рогач)	Свалявське,	-	-	4	13	17	24	16	10	8	10	22

		Дусинське Березниківське Ганьковицьке											
10	Кіт лісовий	Плосківське Полянське Свалявське, Ганьковицьке Дусинське Березниківське Пашківцецьке Н.Воловецьке	9	10	16	16	23	24	30	17	18	22	35
11	Лелека чорний	Свалявське, Дусинське Березниківське Полянське В.Воловецьке	3	2	7	7	5	3	4-5	2(не релі т)	2(не релі т)	2(не релі т)	4- 6(не релі т)
12	Вусач мускусний	Свалявське, Боржавське	-	-	5	1	2	1	1-2	-	-	-	-
13	Тритон карпатський	Плосківське	2	4	6	8	9	10	12	-	15	-	2-3
14	Благородний олень	Плосківське Ганьковицьке Свалявське, Дусинське	3	1	1	2	5	3	11	4	7	-	1
15	Білозубка велика	Свалявське,	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-
16	Сич Волохатий	Свалявське,	-	-	1	-	2	3	1	-	-	-	2
17	Красотіл пахучий	Ганьковицьке	-	-	12	-	-	-	4	-	-	-	3
18	Мишівка лісова	Ганьковицьке	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Ящірка зелена	Ганьковицьке	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Канюк звичайний	Полянське	-	-	-	-	-	4	2-4	2	-	1	-
21	Дятел білоспинний	Ганьковицьке	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
22	Махаон	Ганьковицьке	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
23	Перегузня(куниця лісова)	Полянське	-	-	--	-	-	-	-	-	-	2	6
24	Вдемінь бурий	Пашківцецьке Н.Воловецьке	-	-	-	-	-	-	-	-	--	5	7

Охорона видів рослин і грибів занесених до списку, на державному рівні забезпечується шляхом заходів:

- установка особливого правового статусу, заборона або обмеження їх використання,
- врахування вимог щодо їх охорони під час розробки нормативних актів місцевого рівня,
- системна робота щодо виявлення місць їх зростання, проведення постійного спостереження за станом популяцій, пріоритетного створення на

територіях, де вони зростають системи заповідних та інших об'єктів, що особливо охороняються,

- урахування спеціальних вимог щодо охорони під час розміщення продуктивних сил, ведення господарської діяльності, вирішенні питань відведення земельних ділянок, розробки проектної та проективно-планувальної документації, екологічної експертизи.

5. Природоохоронні заходи

Заходи із збереження рідкісних видів та тих, що перебувають під загрозою проводяться у відповідності до :

- охоронних зобов'язань по ПЗФ;
- програма навчання з працівникам державної лісової охорони Свалявського надлісництва щодо виявлення, охорони та моніторингу рідкісних, зникаючих та занесених до Червоної книги У країни видів флори та фауни на території лісового фонду надлісництва;

Обов'язковим є проведення обстеження земельних лісових ділянок при відводах і таксації лісосік головного користування та рубок поліпшення якісного складу лісів.

При виявленні, виділяються ключові біотопи і об'єкти біорізноманіття, згідно переліку ключових біотопів та об'єктів біорізноманіття та їх опису. Проведення картування місць зростання та мешкання популяцій рідкісних та зникаючих видів флори і фауни для забезпечення їх збереження при здійсненні господарської діяльності.

Контроль лісництва за дотриманням працівниками під час виконання лісогосподарських заходів, природоохоронних вимог. Проведення рейдів лісовою охороною.

Репрезентативні ділянки.

Відповідно до встановленого режиму охорони, площа репрезентативних ділянок по Свалявському надлісництву становить 2722,9 га.

Площі лісів високої природоохоронної цінності, що охороняються

На території Свалявського надлісництва виділені і охороняються особливо цінні для збереження ліси (ОЦЗ), загальна площа яких складає 9930,6 га, на яких щорічно проводиться моніторинг стану. Площі ділянок ОЦЗ в розрізі особливих цінностей для збереження приведено нижче:

ОЦЗ 1 – Видове різноманіття. Концентрації біологічного різноманіття, включно з ендемічними, рідкісними видами і видами, що перебувають під загрозою, або зникають, які є істотними на світовому, регіональному або національному рівнях – 5367,0 га.

ОЦЗ 3 – Екосистеми та оселища. Рідкісні й такі, що перебувають під загрозою або зникають екосистеми, оселища або рефугіуми – 1809,1 га.

ОЦЗ 4 – Критичні послуги екосистем. Основні послуги екосистем у критичних ситуаціях, включно із захистом водозборів і запобіганням ерозії вразливих ґрунтів і схилів – 2722,6 га.

ОЦЗ 6 – Культурні цінності. Ділянки, ресурси, оселища та ландшафти світового або національного культурного, археологічного або історичного значення та/або критичної культурної, екологічної, економічної чи релігійної/священної важливості для традиційних культур місцевих громад або тубільних народів, визначені шляхом залучення цих місцевих громад або тубільних народів – 31,9 га.

Надлісництво визначає та вживає ефективних заходів із запобігання негативним впливам господарської діяльності на цінності довкілля, пом'якшує та виправляє ті впливи, що стаються, пропорційно до їх масштабу, інтенсивності та ризику.

6. План господарських заходів

Головне користування лісом

Розподіл вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок на включені та виключені з розрахунку рубок головного користування за даними лісовпорядкування.

Розрахункова лісосіка - щорічна, науково обґрунтована норма заготівлі деревини в порядку рубок головного користування, яка обраховується та затверджується для кожного власника, постійного користувача лісами по категоріях лісів в розрізі порід, виходячи з принципів безперервності використання лісових ресурсів.

Розрахункова рубок головного користування лісосіка запроектована діючими матеріалами лісовпорядкування:

Рафалівське надлісництво	Всього, куб.м	в тому числі по господарствах										
		хвойно- му	в тому числі за госпсекціями		твердо- листя- ному	в тому числі за госпсекціями			м"яко- листя- ному	в тому числі за госпсекціями		
			ялице- ва	ялино- вою		Буков а	ясене- вою	грабо- вою		березо- вою	осико- вою	чорно- вільхо-вою
	85370	18060	3650	14410	67310	65880	710	720	0	0	0	0

Заготівля деревини та її вивезення на 2025 рік планується в обсязі орієнтовно 46 тис.м.куб ліквіду, в загальному з рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів та інших рубок і робіт пов'язаних і непов'язаних із веденням лісового господарства.

Рубки догляду за лісом:

Вид рубок			
	Площа, га	Запас ліквідної деревини, тис.м ³	Запас ділової деревини, тис.м ³
Освітлення	69,8	-	-
Прочищення	104,8	-	-
Проріджування	4,5	32	-
Прохідне рубання	10,4	534	188
Санітарна рубка вибіркова	635,3	32571	17537
Санітарна рубка суцільна	4,6	1173	200
Рубки, пов'язані з реконструкцією насаджень	-	-	-
Інші рубки формування і оздоровлення лісів	-	-	-

РАЗОМ	829,4	34310	17925
--------------	--------------	--------------	--------------

Виконання запроектованих щорічних обсягів рубок догляду в сучасних умовах господарювання, залежить в основному від економічних чинників, фінансового забезпечення на проведення рубок догляду та попиту на деревину.

Запроектована інтенсивність рубок догляду, вихід ліквідної і ділової деревини у порівнянні з фактичним в середньому за ревізійний період суттєво не відрізняється Лісовпорядкуванням рекомендується комбінований метод проведення рубок догляду, який поєднує принципи низового і верхового догляду.

Способи організації і виконання рубок догляду рекомендуються такі: по ділянках та поквартальний спосіб у кварталах із загальною концентрацією ділянок, що потребують рубок догляду та санітарних рубок.

Обсяги запроектованих основних видів робіт:

Показники	Всього м.кбм:	в тому числі:			
		I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал
1.Рубки, формування і оздоровлення лісів та інші заходи, пов'язані та не пов'язані з веденням лісового господарства, всього, площа - га (1+2+3+4)	639,9	160,5	163,8	158,2	157,4
загальна маса	40307	9805,0	9970	9674	10858
ліквід	33744	8232	8315	7958	9239
ділова	17737	3282	5446	4348	4661
1. Рубки догляду за лісом всього, площа - га (а+б+в+г)	189,5	2,5	82,9	93	11,1
загальна маса	1471	150	524	586	211
ліквід	566	131	132	158	145
ділова	188	39	55	44	50
з них а) освітлення, площа - га	69,8	0	40,8	29	0
загальна маса	288	0	170	118	0
ліквід	-	-	-	-	-
ділова	-	-	-	-	--
дрова	-	-	-	-	-
б) прочищення, площа - га	104,8	0	39,5	57,1	8,2
загальна маса	534	0	202	289	43
ліквід	-	-	-	-	-
ділова	-	-	-	-	--
в) проріджування, площа - га	4,5	0	0	4,5	0
загальна маса	33	0	0	33	0
ліквід	32	0	0	32	0
ділова	0	0	0	0	0
г) прохідні рубки, площа - га	10,4	2,5	2,6	2,4	2,9

загальна маса	616	150	152	146	168
ліквід	534	131	132	126	145
ділова	188	39	55	44	50
2. Інші види рубок формування і оздоровлення лісів та інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства всього, площа - га (а+б+в+г+д+ж)	639,9	160,5	163,8	158,2	157,4
загальна маса	40307	9805,0	9970	9674	10858
ліквід	33744	8232	8315	7958	9239
ділова	17737	3282	5446	4348	4661
а) Санітарні рубки всього, площа - га	639,9	160,5	163,8	158,2	157,4
загальна маса	40307	9805,0	9970	9674	10858
ліквід	33744	8232	8315	7958	9239
ділова	17737	3282	5446	4348	4661
з них: - вибіркові санітарні рубки, площа - га	635,3	159,4	162,6	156,9	156,4
загальна маса	38639	9399	9556	9219	10465
ліквід	32571	7951	8027	7630	8963
ділова	17537	3244	5386	4300	4607
- суцільні санітарні рубки, площа - га	4,6	1,1	1,2	1,3	1,0
загальна маса	1668	406	414	455	393
ліквід	1173	281	288	328	276
ділова	200	38	60	48	54
б) Лісовідновні рубки, площа - га	-	-	-	-	-
загальна маса	-	-	-	-	-
ліквід	-	-	-	-	-
ділова	-	-	-	-	-
дрова	-	-	-	-	-
2.1 Заготівля деревини в порядку рубок головного користування, га	72,4	23,9	11,9	25	11,6
загальна маса	13814	3970	3223	3668	2953
ліквід	11690	3297	2805	3152	2436
ділова	6675	1661	1990	2039	985

Санітарні рубання проводиться на основі матеріалів обстежень відповідно до Санітарних правил в лісах України №756 від 26.10.2016р.

Роботи проводяться з дотриманням «Методичних вказівок з відведення і таксації лісосік, видачі лісорубних квитків та огляду місць заготівлі деревини в лісах Державного агентства лісових ресурсів України» та «Інструкції з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів»

Виконання запроектованих лісовпорядкуванням заходів в значній мірі буде сприяти підвищенню продуктивності лісів, покращенню санітарного стану деревостанів, посиленню захисних клімато-регулюючих функцій лісу, задоволення місцевих потреб в лісових матеріалах і паливі.

Обґрунтування розміру обсягів заготівлі деревини та НДЛП

Розрахункова лісосіка - щорічна, науково обґрунтована норма заготівлі деревини в порядку рубок головного користування, яка обраховується та затверджується для кожного власника, постійного користувача лісами по категоріях лісів в розрізі порід, виходячи з принципів безперервності використання лісових ресурсів.

Обсяги запроектованої заготівлі ліквідної деревини, 46,0 тис. м³, із якої 75% - рубки формування та оздоровлення лісів.

Виконання запроектованих лісовпорядкуванням заходів в значній мірі буде сприяти підвищенню продуктивності лісів, покращенню санітарного стану деревостанів, посиленню захисних кліматорегулюючих функцій лісу, задоволення місцевих потреб в лісових матеріалах і паливі.

Одночасно, як результат рубок формування та оздоровлення лісів, пройдуть позитивні зміни в породному складі лісового фонду у частці насаджень штучного походження.

Діяльність надлісництва на забруднених радіонуклідами територіях, з урахуванням рівня їх забрудненості.

Територія одиниці господарювання згідно лісовпорядкування не забруднена радіонуклідами.

7. Моніторинг лісів

Опис програми моніторингу

Приріст та обсяги заготовленої деревини. Цілі господарської діяльності.

Забезпечує:

- система базового і безперервного лісовпорядкування;
- система ЕОД;
- дотримання Процедури системи моніторингу виконання плану та завдань для Свалявського надлісництва.
- методичні вказівки з відведення і таксації лісосік, видачі лісо місць заготівлі деревини...;
- планування рубок формування і оздоровлення лісів відповідно до обстежень лісозахисту і ліспроекту;

Дотримання вимог:

- охоронних зобов'язань;
- положення про об'єкти ПЗФ;

Інші законодавчі і нормативні документи що регламентують окремі аспекти лісогосподарської діяльності: виробничо-фінансовий план, ЛГ-10, та інші.

Особливі цінності для збереження.

Програма моніторингу особливих цінностей для збереження (ОЦЗ)

Передмова

Ця програма розроблена на виконання критерію 9.4 FSC® Національного стандарту системи ведення лісового господарства для України.

Головна мета моніторингу ОЦЗ – визначити чи виконуються стратегії збереження ОЦЗ та чи не шкодять господарські заходи ідентифікованим ОЦЗ. Результати моніторингу надають співробітникам надлісництва актуальну інформацію про ОЦЗ, які зустрічаються в межах лісового фонду підприємства, і є основою для внесення змін до стратегій збереження або коригування планів господарювання. Однією із загальних і поточних цілей моніторингу є поступове накопичення інформації про наявні ОЦЗ та території де вони ідентифіковані. На підставі цієї інформації можна оцінити, чи зберігаються ОЦЗ та чи є ефективною господарська діяльність, спрямована на їхнє збереження.

Послідовний стандартизований моніторинг особливо важливий, щоб зрозуміти, чи є зміни ОЦЗ, що спостерігаються, дійсними (наприклад, збільшення популяції) чи є результатом зміни в системі моніторингу (наприклад, зміна персоналу на когось, хто краще виявляє види).

Види моніторингу ОЦЗ.

Оперативний моніторинг.

Основні завдання оперативного моніторингу – дотримання вимог чинної нормативно-законодавчої бази ведення лісового господарства та природоохоронного законодавства, а також виконання планів господарювання в межах ідентифікованих ОЦЗТ.

Включає виявлення та запобігання будь-якій незаконній діяльності в межах ідентифікованих ОЦЗТ, лісопатологічний моніторинг, моніторинг проведення господарських заходів, будівництва доріг, поводження з відходами, дотримання меж ОЦЗТ тощо. Оперативний моніторинг має проводитися досить часто, щоб виявити проблемні зони, за якими буде продовжено більш цілеспрямований моніторинг.

Методи оперативного моніторингу: патрулювання лісів силами лісової охорони; лісопатологічні обстеження; приймання виконаних робіт; тощо.

Моніторинг збереження ОЦЗ.

Моніторинг збереження ОЦЗ спрямований на оцінку того, чи досягаються цілі, визначені в плані господарювання, а також чи ефективними для збереження ОЦЗ є господарські заходи. На відміну від оперативного моніторингу увага зосереджена на моніторингу стану ОЦЗ. Дані, зібрані під час цього моніторингу, можуть бути доповнені даними оперативного моніторингу або супутніх спостережень.

Моніторинг загроз

Під час моніторингу відстежуються внутрішні та зовнішні загрози для ОЦЗ, виявлені під час процесу первинної оцінки загроз та оцінюється, чи виникли нові загрози. Моніторинг загроз включає цілеспрямований моніторинг індикаторів загрози (наприклад, моніторинг якості води) на ОЦЗТ, загрози, додатково зафіксовані під час оперативного моніторингу (наприклад, виявлення спалаху ентомо-шкідників під час лісопатологічного моніторингу) та інтерв'ю із зацікавленими сторонами (місцеві громади, органи місцевого самоврядування, НУО тощо) та експертами.

Відповідальні за проведення моніторингу ОЦЗ

Загальну відповідальність за реалізацію програми моніторингу несе начальник надлісництва, який забезпечує належний збір та аналіз даних, а також використання результатів для адаптивного ведення господарства.

Відповідальними за проведення оперативного моніторингу є лісова охорона надлісництва (патрулювання лісів, лісопатологічні обстеження), лісничі (приймання виконаних робіт).

Відповідальними за проведення моніторингу збереження ОЦЗ є співробітники секторів лісового господарства, які проводять власні спостереження, а також координують діяльність зацікавлених сторін та експертів, залучених до моніторингу збереження ОЦЗ. Моніторинг збереження ОЦЗ також проводиться співробітниками лісництва.

Відповідальними за проведення моніторингу загроз є співробітники секторів відділу лісового господарства та відтворення лісів, відділу охорони і захисту лісу, відділу таксації, діяльність яких координується керівниками секторів відділу лісового господарства та відтворення лісів філії “Карпатський лісовий офіс”.

Залучення зацікавлених сторін та експертів

Моніторинг ОЦЗ здійснюється як співробітниками надлісництва, так і зацікавленими сторонами та експертами.

До оперативного моніторингу залучаються представники правоохоронних органів (патрулювання лісів разом із лісовою охороною), спеціалісти лісозахисту (лісопатологічні обстеження), інспектори Держекоінспекції (перевірка дотримання природоохоронного законодавства).

Моніторинг ОЦЗ 4-6 завжди має враховувати результати консультацій з представниками місцевих громад.

Документування результатів моніторингу стану ОЦЗ:

Результати моніторингу стану ОЦЗ, проведеного по Свалівському надлісництву за 2023-2024 роки:

№п/п	Назва та опис ОЦЗ	Об'єкт або місце розташування ОЦЗ	Квартал/виділ (де проводились заходи)	Вид заходів	Вплив проведених заходів	Рішення Щодо корегування та стратегія заходів для підтримки та збагачення ОЦЗ	Загальна площа, га
1	ОЦЗ1. Видове різноманіття	Об'єкти ПЗФ	-	-	Лісгосподарські заходи не проводились. стан насаджень задовільний	Для збереження рідкісних видів тварин та рослин необхідно дотримуватись вимог природоохоронного зобов'язання	5367,0
2	ОЦЗ 2. Екосистеми та їх мозаїки ландшафтного рівня	На даний час не ідентифіковані в межах України					-
3	ОЦЗ 3. Екосистеми та їх оселища	Об'єкти ПЗФ (праліси та	Квартал 1 виділ 1,4	Пошкодження дерев до ступеня	Матеріали щодо заподіяної шкоди направлені в	Відповідно до положень дотримання режимів	1809,1

		репрезентативні ділянки лісу)		припинення росту	правоохоронні органи листом №01-14/19 від 13.01.2023 року	збереження пралісів, квазіпралісів та природних лісів	
4	ОЦЗ 4. Критичні послуги екосистем	Ліси які мають особливе водоохоронне значення, захисні ліси	26/9,26/8, 26/9,26/16 26/17,26/18	СРВ, СРС	Ознак порушення на місцях заготівлі вітровальних ділянок на вибіркових і суцільно санітарних рубок не виявлено.	Підтримання лісових ділянок, що виконують водоохоронні та захисні функції в належному стані	2722,6
5	ОЦЗ.5 Потреби громади	Не виявлені на території лісового фонду Свалявського надлісництва					-
6	ОЦЗ 6. Культурні цінності	Лісові ділянки пов'язані із історичними подіями	-	-	Лісогосподарські заходи не проводились	Збереження визначених лісових територій (зони, осередки історичних подій, печери, катакомби, захоронення) для культурної ідентичності місцевих громад.	31,9

8. Соціальні аспекти

Свалявське надлісництво підтримує принципи та права на працю, визначені в Декларації МОП про основні принципи і права на працю які базуються на восьми основних Конвенціях МОП про працю. Надлісництво сприяє гендерній рівності у працевлаштуванні, в можливостях навчання, укладанні угод, в процесах залученості до господарської діяльності, жінки та чоловіки працюють на однакових умовах, отримують однакову заробітну плату за однаково виконану роботу. На підприємстві розроблена програма конфедичійних та ефективних заходів для сповіщення про сексуальні домагання і дискримінацію за гендерними ознаками, сімейним станом, батьківством або сексуальною орієнтацією та їх усунення.

Надлісництво дотримується правил гігієни праці та безпеки праці для захисту працівників від професійних загроз безпеці та здоров'ю, здійснюється внутрішній контроль дотримання правил з охорони праці та техніки безпеки.

Програми та види діяльності.

Права працівників, гігієни та безпеки праці, гендерної рівності.

Права працівників, гігієни та безпеки праці, гендерної рівності на підприємстві повністю гарантуються та виконуються на підставі основних наступних документів:

- Конституції України,
- Статуту підприємства,
- Колективного договору,
- Галузевої угоди,
- Штатного розпису,
- Посадових інструкцій,

- Положення про службу ОП,
- Конвенції МОП про працю, ратифікованих Україною (№ 29; 87; 98; 100; 105; 111; 138; 182;)

Стосунки з громадами, місцевого економічного та соціального розвитку.

Зона діяльності надлісництва розташована на території 7 місцевих громад (Воловецька, Жденіївська, Керецьківська, Неліпинська, Нижньоворітська, Полянська, Свалявська). Шляхом залучення цих громад, встановлено їхні права на землеволодіння, на доступ та використання лісових ресурсів та послуг екосистем, їхні звичаєві права та законні права і обов'язки, які застосовуються в межах одиниці господарювання.

До послуг з лісозаготівель, перевезення лісопродукції, проведення рубок догляду, санітарних рубань, рубок головного користування, догляду за лісовими культурами залучатимуться працівники на умовах трудових угод та договорів підряду.

Фінансовим планом надлісництва передбачено сплату всіх видів податків та рент відповідно до податкового законодавства.

Процедура вирішення спорів в результаті господарської діяльності

Під час виникнення спорів, пов'язаних із діяльністю підприємства, надлісництво намагається вирішити їх без судового розгляду шляхом залучення сторін, чиї інтереси зачеплено. Зацікавленими сторонами вважаються будь – які фізичні чи юридичні особи, організації та установи чиї інтереси зачеплено, або які проявляють активний інтерес до лісового господарства. Вони можуть безпосередньо або опосередковано зазнавати позитивного чи негативного впливу, та мають право надавати пропозиції, коментарі та скарги з приводу проведення заходів. Для цього застосовується широке коло інструментів вирішення спорів, такі як: прямі перемовини між сторонами конфлікту за їхньою згодою, надсилання листів-пропозицій з варіантами вирішення спірних питань, звернення з письмовою претензією тощо.

Для кожної групи сторін обираються найбільш вдалі та ефективні форми та засоби їх залучення (особисті зустрічі з представниками, письмове інформування, збори, засідання і обговорення в колективах тощо). Основною метою є пошук досудового розв'язання спорів на найбільш ранніх стадіях їх розвитку задля мінімізації негативних наслідків для усіх учасників. Процес вирішення полягає у можливості звернення на:

- скриньку довіри;
- розгляд письмових звернень зацікавлених сторін.

При вирішенні спорів надлісництво приймає до уваги Закон України «Про звернення громадян», главу XV КЗпП «Індивідуальні трудові спори», Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» (у разі опрацювання тієї частини процедури, що стосується працівників) тощо.

Для виявлення та уникнення можливих спорів, а саме: суперечки щодо прав володіння, користування землями лісового фонду, лісовими ресурсами, умови та права проживання вирішується у процесі консультації. Надлісництво вже на

ранніх етапах робить аналіз інтересів різних зацікавлених сторін та враховує можливі впливи на них. На постійній основі контактує із зацікавленими сторонами, інформує їх щодо планів діяльності та залучає до обговорення таких планів для запобігання або пом'якшення можливих конфліктів.

У випадку виникнення будь-яких спірних питань, звернення приймаються за адресою:

Свалявське надлісництво

89300, Закарпатська область, Мукачівський район

м.Свалява, вул.Шевченка, 59

з понеділка по п'ятницю з 08-00 до 17-00,

обідня перерва з 12-00 до 13-00,

за телефоном 031-33-7-32-58,

або на електронну пошту svalyavske.lg@e-forest.gov.ua

Забезпечення рівного представництва та залучення всіх задіяних сторін

Основним завданням та пріоритетом, при залучені зацікавлених сторін для Свалявського надлісництва є дотримання принципів рівності та недискримінації громадян, незалежно від статі, майнового чи соціального статусу, віку, освіти, релігійних чи іншого виду поглядів тощо. Надлісництво залучає до всіх видів процедур чоловіків, жінок, молодь, людей похилого віку, соціальних меншин, тощо.

Забезпечення реєстрації всіх зустрічей, обговорюваних питань та досягнених угод

Під час залучення сторін чий інтереси зачеплено обов'язково здійснюється реєстрація підсумків таких зустрічей, а саме: для листування у паперовому чи електронному вигляді – реєстрація листів шляхом присвоєння їм вихідних номерів у «Журналі вихідної кореспонденції надлісництва», для результатів проведених діалогів, круглих столів, засідань, зборів, зібрань-протоколи, рішення тощо.

Протоколи рішення діалогів, круглих столів, засідань, зборів, зібрань реєструються одразу після їх фіксування у «Журнал вхідної кореспонденції» та зберігаються 5 років у надлісництві.

Забезпечення змісту за результатами проведених зустрічей

Для залучення сторін щодо різного виду випадків Свалявське надлісництво повідомляє сторону надсилаючи листи з необхідною інформацією. Зацікавлені сторони у встановлений термін зобов'язані надати відповідь по даних питаннях, у разі якщо відповідь не була надана, то надлісництво вважатиме, що зацікавлені сторони згодні із висновками Свалявського надлісництва.

У випадку надходження відповіді на ті чи інші питання від зацікавленої сторони, то надлісництво по порушеному питанню організовує проведення круглих столів, зустрічей, зборів, нарад, засідань – протоколи рішення щодо результатів, таких заходів приймаються більшістю голосів. У разі незгоди когось з учасників, відносно результату прийнятого рішення, особа має право викласти в окремому документі своє бачення вирішення питання, з обов'язковою аргументацією. Окрема

думка долучається до протоколу чи рішення. Усі прийняті рішення, листування обов'язково вивчаються, переглядаються на аналізуються надлісництвом.

Забезпечення розповсюдження результатів усіх культурно доречних заходів із залученням між усіма причетними

Свалявське надлісництво для розповсюдження результатів усіх культурно доречних заходів по кожному конкретному питанню застосовує метод листування із зацікавленими сторонами.

Розповсюдження результатів перемовин для широкого кола зацікавлених сторін

Для розповсюдження результатів консультацій для широкого кола зацікавлених сторін Свалявське надлісництво здійснює розміщення інформації на офіційному сайті надлісництва, а також подає відповідну інформацію для розміщення у газети районного та обласного значення, повідомлення на радіо та іншими доречними способами.

Начальник

Свалявського надлісництва

